

CZ-Waardemonitor

Openbare Apotheken 2025

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Waardemodel openbare farmacie	4
3	Waardemeting	5
4	Indeling van apotheken op basis van scores op indicatoren	6
4.1	Gekozen indicatoren en puntenverdeling per indicator	6
4.2	Classificatie openbare apotheken	8
4.3	Data verzameling voor bepaling classificatie	8
4.4	Tussentijdse anticipatie op scores van Waardemonitor	10
Bijlage I	Waarde-indicatoren	11
	Beschrijving Inhoud Indicatoren	11
Bijlage II	Berekening van gemiddelden	13

Hoofdstuk 1

Voorwoord

CZ groep stimuleert de verbetering van farmaceutische patiëntenzorg via zorginkoop. Daarom is de Waardemonitor al sinds 2013 integraal onderdeel van het zorginkoopbeleid farmacie. De afgelopen jaren is hard gewerkt om de Waardemonitor door te ontwikkelen om de kwaliteit en doelmatigheid van de zorg inzichtelijk te kunnen maken voor onze verzekerden. De resultaten van de apotheek op de Waardemonitor bepalen jaarlijks het tarief dat de apotheek in het volgende contractjaar ontvangt. In dit proces wordt de apotheker gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen in het verbeteren van de farmaceutische patiëntenzorg. De individueel behaalde scores van apotheken voor de patiënttevredenheid in de zorg (PREM farmacie) tonen we op de Zorgvinder van CZ groep.

Waardemodel openbare farmacie

CZ groep wil de beste zorg voor de beste prijs voor zijn verzekerden. We streven naar het creëren van maximale waarde én naar het verbeteren van de kwaliteit van de zorg. Daarom scoren en monitoren we de prestaties van apotheken binnen de Waardemonitor op de gebieden van klantgerichtheid, de uitkomsten van zorg en de doelmatigheid bij het verstrekken van geneesmiddelen. In totaal zijn er 11 indicatoren opgenomen in de Waardemonitor. De scores op de Waardemonitor gebruiken we als inkoopinstrument bij het vaststellen van vergoedingstarieven aan apotheken.

In het kader van transparantie zorgen we ervoor dat ieder kwartaal de landelijke CZ gemiddelde scores van alle openbare apotheken op de prescriptie indicatoren inzichtelijk worden gemaakt voor zorgverleners die zich daarvoor aanmelden. De apotheek kan deze gegevens gebruiken om de scores op de indicatoren te verbeteren als dat nodig is. Op die manier wordt de apotheek in staat gesteld om gedurende het jaar invloed uit te oefenen op het eindresultaat.

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van 2024

- De waardeindicator single-source is komen te vervallen
- De norm voor de preferentiegraad is aangepast
- Het aantal punten die te verdienen zijn met de preferentiegraad en de PREM-aanbevelingsvraag zijn aangepast

Waardemeting

De Waardemonitor bestaat deels uit kwaliteitsindicatoren die weergeven op welke wijze het afgeleverde geneesmiddel zich verhoudt tot de NHG-standaarden. Een ander deel van de indicatoren betreft doelmatigheidsindicatoren, die voor het merendeel ook voor de beoordeling van huisartsen worden gebruikt. Met deze synchronisatie van beoordeling met behulp van indicatoren wil CZ de samenwerking en afstemming tussen de apothekers en (huis)artsen stimuleren. In totaal worden er 4 prescriptie indicatoren (zie hoofdstuk 4) gebruikt die een objectief beeld geven van de kwaliteit en doelmatigheid van apotheken op basis van hun declaratiegedrag.

Uit de resultaten van de PREM indicatoren is gebleken dat begeleiding bij (eerste) uitgifte van een geneesmiddel nog uitdagingen biedt voor apotheken. Regionale Zorgbelangorganisaties stellen zich ten doel dat begeleidingsgesprekken in de openbare farmacie substantieel zullen verbeteren. Het PREM-onderzoek schetst een goed beeld van klantervaren kwaliteit, maar ook van geleverde farmaceutische patiëntenzorg. Met behulp van het meten en monitoren van de resultaten van de PREM wordt het bevorderen van correct medicijngebruik en de communicatie over ervaringen met geneesmiddelen wetenschappelijk geobjectiveerd.

De PREM-vragenlijst over ervaringen met de apotheek is niet alleen belangrijk voor de zorgorganisatie om te leren en verbeteren, maar kan ook belangrijk zijn als keuze-informatie voor patiënten. CZ deelt daarom de uitkomsten van de PREM indicatoren op de CZ zorgvinder zodat onze verzekerden op basis van patiëntervaringen een keus kunnen maken voor een apotheek. Om de transparantie over kwaliteitsinformatie te vergroten, moedigt CZ het aan als de antwoorden op de PREM-vragen gedeeld mogen worden met ZorgkaartNederland. De website biedt informatie om te kunnen kiezen voor een zorgverlener die het beste past bij de wensen van verzekerden.

Bij het kwantificeren van de resultaten van de prescriptie indicatoren wordt er rekening gehouden met een minimaal afgeleverd volume in DDD's. Indien de apo-

theek niet voldoet aan de minimale ondergrens van het afgeleverde volume in DDD's binnen de indicatoren in de groep prescriptie indicatoren worden de prescriptie-indicatoren niet meegenomen in de score. Hierdoor daalt het maximaal aantal te behalen punten. In dit geval wordt de apotheek gescoord op de indicatoren PREM en de Preferentiegraad. Indien de apotheek niet voldoet aan de ondergrens van het minimaal aantal unieke CZ patiënten binnen de indicator Preferentiegraad, wordt de apotheek uitgesloten van de Waardemonitor. Het gevolg is dat de apotheek ingedeeld wordt in categorie 3.

Al deze indicatoren samen schetsen een totaalbeeld van de waarde van geleverde zorg voor onze verzekerden. Daarnaast biedt het ons, en de apotheken, de mogelijkheid om de toename van waarde te monitoren.

Indeling van apotheken op basis van scores op indicatoren

Voor de classificatie hebben wij 11 indicatoren geselecteerd op basis waarvan apotheken worden ingedeeld in vijf groepen. In de tabel hieronder worden de financiële gevolgen van de indeling per categorie weergegeven.

4.1 Gekozen indicatoren en puntenverdeling per indicator

Prescriptie-indicatoren	Punten boven CZ-gemiddeld	Punten CZ-gemiddeld	Punten onder CZ-gemiddeld
1 Aandeel eerste-keus antibiotica	2	1	0
2 Tweede generatie anticonceptiva	2	1	0
3 Doelmatigheid NSAID's	2	1	0
4 Doelmatigheid combinaties ARB's en combinaties met ACE-remmers	2	1	0

Preferentiegraad	Punten boven CZ-bandbreedte	Punten binnen CZ-bandbreedte	Punten onder CZ-bandbreedte
5 Percentage preferentiegraad	8	4	0

PREM*	Punten voor 3 sterren	Punten voor 2 sterren	Punten voor één ster
6 Aanbevelingsvraag	2	1	0
7 Gevraagd hoe het gaat met het medicijngebruik	2	1	0
8 Voldoende begrijpelijke informatie geleverd over het gebruik van medicijnen	2	1	0
9 Gevoel gehad dat vragen over medicatie besproken konden worden met de apotheek-medewerker	2	1	0
10 Rekening gehouden met de persoonlijk situatie en behoefte van de patiënt bij het gebruik van de medicijnen	2	1	0
11 Wachtijd aanvaardbaar	2	1	0

* De exacte PREM vragen zijn ten tijden van publicatie nog niet vrijgegeven door de landelijke begeleidingsgroep. Hierdoor is het mogelijk dat de inhoud van de PREM vragen nog verandert voordat de meetperiode start.

4.2 Classificatie openbare apotheken

Classificatie voor openbare apotheken die gescoord zijn op alle genoemde indicatoren:

- Apotheken die totaal 24 tot en met 28 punten scoren worden ingedeeld in groep 5;
- Apotheken die totaal 18 tot en met 23 punten scoren worden ingedeeld in groep 4;
- Apotheken die totaal 12 tot en met 17 punten scoren worden ingedeeld in groep 3;
- Apotheken die totaal 6 tot en met 11 punten scoren worden ingedeeld in groep 2;
- Apotheken die totaal 0 tot en met 5 punten scoren worden ingedeeld in groep 1.

Classificatie voor openbare apotheken bij uitsluiting van de prescriptie indicatoren:

- Apotheken die totaal 18 tot en met 20 punten scoren worden ingedeeld in groep 5;
- Apotheken die totaal 13 tot en met 17 punten scoren worden ingedeeld in groep 4;
- Apotheken die totaal 9 tot en met 12 punten scoren worden ingedeeld in groep 3;
- Apotheken die totaal 5 tot en met 8 punten scoren worden ingedeeld in groep 2;
- Apotheken die totaal 0 tot en met 4 punten scoren worden ingedeeld in groep 1.

Categorie	Standaard receptregelvergoeding
1	- € 0,20
2	- € 0,09
3	€ 0,00
4	+ € 0,09
5	+ € 0,20

4.3 Data verzameling voor bepaling classificatie

In oktober 2025 ontvangt iedere apotheek per brief de uiteindelijke classificatie voor het jaar 2026. De prescriptie indicatoren 1 tot en met 4 worden berekend aan de hand van de declaraties over de periode 1 augustus 2024 tot en met 31 mei 2025. De wijze van berekenen vindt u in bijlage I. Hieronder wordt beschreven hoe CZ de punten toekent voor indicatoren die gaan over het Preferentiebeleid en de PREM. Apothekers ontvangen in oktober 2025 per brief per indicator de onderstaande gegevens:

- score van hun apotheek per genoemde indicator;
- het aantal behaalde punten van hun apotheek.

In deze brief vindt u dan ook de “over all”-classificatie van de apotheek. Deze classificatie bepaalt welke

Wmg-tarieven u op grond van de overeenkomst kunt declareren in 2026. Indien u een meerjarige overeenkomst heeft en de classificatie van uw apotheek verandert ten opzichte van 2025, bent u zelf verantwoordelijk voor het aanpassen van de juiste contracttarieven in uw apotheekinformatiesysteem.

4.3.1 Preferentiegraad

CZ verwacht van alle openbare apotheken en apotheekhoudende huisartsen dat zij het volledige preferentiebeleid volgen. Dit betekent dat de zorgaanbieders zoveel als mogelijk preferente geneesmiddelen afleveren en op grond van hun professionele verantwoordelijkheid kritisch blijven kijken naar voorgeschreven Medische Noodzaak (MN). Indien daartoe aanleiding is verwachten wij dat de apotheker met de voorschrijver het gesprek aangaat inzake Medische Noodzaak. De preferentiegraad wordt als

percentage berekend over alle preferent aangewezen clusters heen. Er zijn maximaal 8 punten te scoren. CZ merkt daarbij op dat in de gehanteerde percentages al een marge zit t.o.v. het landelijke percentage MN van 3%. Die marge geeft apothekers de mogelijkheid om lokale verschillen op te vangen zonder een beroep te hoeven doen op de regeling die geldt voor het geval van het gemiddelde wordt afgeweken maar wel voldaan is aan de professionele signaleringsfunctie. Individuele apotheken die een preferentiegraad halen tussen de 92,5% en 96,0% verdienen 4 punten. Behaalt de apotheek een preferentiegraad van 96,1% of meer, dan ontvangt de apotheek 8 punten. Behaalt de apotheek een preferentiegraad van 92,4% of lager dan ontvangt de apotheek 0 punten. De berekenwijze wordt in bijlage 1 onder punt 5 verder toegelicht.

In het geval een apotheek afwijkt van het gemiddelde percentage MN en meent daardoor ten onrechte lager ingedeeld te zijn, dan kan de apotheek niettemin hoger worden ingedeeld door aan te tonen dat invulling is gegeven aan de professionele signaleringsfunctie en hierover in voldoende mate overleg met voorschrijvers heeft plaatsgevonden,

De individuele openbare apotheek dient minimaal 400 unieke CZ patiënten bediend te hebben die een geneesmiddel hebben ontvangen dat binnen een preferent aangewezen PRK cluster valt in de genoemde meetperiode. Dat kan zowel een preferent als een niet preferent geneesmiddel zijn. De score wordt gemeten over de periode augustus 2024 tot en met mei 2025 met uitzondering van de maanden december 2024 en januari en februari 2025. De producten die zijn geïncludeerd in het preferentiebeleid en die worden meegenomen in het berekenen van de Preferentiegraad worden op PRK niveau gepubliceerd op de website van CZ. De individuele apotheek is zelf verantwoordelijk om op de hoogte te zijn van het preferente assortiment van CZ om het preferentiebeleid uit te kunnen voeren.

4.3.2 PREM farmacie

Voor het behalen van de score op PREM dient de apotheek een PREM-onderzoek te laten uitvoeren door een gecertificeerd meetbureau (ISO27001 en NEN 7510 certificaat gericht op informatiebeveiliging, en ISO 9001 en/of ISO 20252 met onderzoek en dataverzameling in de scope). De periode voor het verrichten van het onderzoek is geüniformeerd van 1 oktober 2024 tot 1 mei 2025 of een nog door CZ te bepalen periode van continue meting. De ingevulde vragenlijsten dienen door de apotheek, via de

onderzoeksbureaus, voor 15 mei 2025 ter beschikking te worden gesteld aan Significant voor analyse in de benchmark PREM Farmacie 2024. Dit geldt ook voor apotheken die gebruik maken van continue meting. Het minimale aantal ingevulde vragenlijsten voor een PREM-onderzoek bedraagt 75, in een verhouding van 40 eerste uitgiften en 35 vervolgutgiften. Indien de apotheek geen score behaalt op de geïncludeerde vragen uit de PREM zoals eerder benoemd, ontvangt de apotheek 0 punten voor dit onderdeel. In het geval een indicator of de PREM onverhoopt niet mogelijk blijkt te zijn, behoudt CZ zich het recht voor een vervangend (eHealth of duurzaamheid gerelateerd) indicator te kiezen of de punten her te verdelen over de overige PREM vragen.

4.4 Tussentijdse anticipatie op scores van Waardemonitor

Binnen acht weken na afloop van ieder kwartaal kan CZ de vaste waarden ter beschikking stellen. De tussentijdse vaste waarden bevatten de volgende informatie:

- percentage van het CZ-gemiddelde
- de CZ-standaarddeviatie per indicator
- CZ-bovennorm per indicator en
- CZ-ondernorm per indicator.

Deze informatie kunt u opvragen bij [cz.inkoop.farmacie@cz.nl](mailto:cz.inkoop@farmacie.cz.nl).

De formule waarmee de scores op indicatoren worden berekend treft u aan in bijlage II.

De door CZ gehanteerde Waarde-Indicatoren 1 tot en met 4 kunnen worden ingebouwd in de apotheekinformatiesystemen zodat de apotheek op basis van zijn eigen declaraties de score tussentijds kan berekenen. Ook kan de positie ten opzichte van andere apotheken worden bepaald. Hierop kan de apotheek anticiperen door direct het beleid aan te passen, waardoor het apotheekresultaat uiteindelijk verbetert. Indicator 5, de Preferentiegraad, is een normindicator.

Bijlage I

Waarde-indicatoren

In deze bijlage vindt u de berekening van de waarde-indicatoren. De geneesmiddelen worden op ATC-niveau weergegeven; daar waar de ATC-code niet op 7 posities wordt ingevuld, staan in de laatste posities sterretjes. De indicator geeft het totaal van nieuwe en bestaande patiënten weer. De score van de apotheek wordt weergegeven in drie groepen: CZ-gemiddeld en hoger of lager dan CZ-gemiddeld.

Beschrijving Inhoud Indicatoren

Indicator	Teller	Noemer
1 Aandeel eerstekeus antibiotica ¹	Aantal DDD's antibiotica (J01****) minus reserve en tweedekeus antibiotica: Fluorchinolonen (J01MA**, J01MB**), cefalosporines (J01DB**, J01DC**, J01DD**)	Aantal DDD's antibiotica (J01****)
2 Tweede generatie hormonale anticonceptiva	Aantal DDD's tweede generatie hormonale anticonceptiva (G03AA07, G03AB03, G03AA10, G03AA11)	Aantal DDD's hormonale anticonceptiva (G03AA07, G03AA09, G03AA10, G03AA11, G03AA12, G03AA13, G03AA14, G03AA18, G03AB03, G03AB08,)
3 Doelmatigheid NSAID's	Aantal DDD's generiek NSAID's diclofenac, ibuprofen, naproxen (M01AB05, M01AE01, M01AE02)	Aantal DDD's NSAID's (M01A****)

¹ Voorschriften waarbij maximaal 20 dagen daarvoor een ander antibioticum (J01) is afgeleverd, worden uitgesloten.

Indicator	Teller	Noemer
4 Doelmatigheid combinaties Angiotensinereceptorblokkers (ARB's) en combinaties met ACE-remmers ¹	Aantal DDD's generiek ARB met diuretica, ARB met calciumantagonisten, ARB overige combinatiepreparaten (C09DA**, C09DB**, C09DX**) en ACE met diuretica, ACE met calciumantagonisten en ACE overige combinatiepreparaten (C09BA**, C09BB**, C09BX**)	Aantal DDD's C09DA**, C09DB**, C09DX**, C09BX**, C09BA**, C09BB**
5 Preferentiegraad ²	Aantal DDD van de preferente middelen dat is verstrekt	Totaal aantal DDD preferent middelen en niet preferente middelen binnen het artikelpreferente assortiment

¹ in de teller en noemer worden C09DX04 uitgesloten.

² Zonder correctie voor Medische Noodzaak. Weekuitgiften en ANZ regels zijn uitgesloten in de berekening.

Bijlage II

Berekening van gemiddelden

De prescriptie indicatoren van deze Waardemonitor worden berekend voor apotheken die op alle onderwerpen voldoende volume hebben om tot een statistisch verantwoord onderling vergelijk te komen.

De prescriptie indicator (PI) is het quotiënt van teller en noemer. Het rekenkundig gemiddelde wordt per PI berekend. Vervolgens wordt per indicator de standaarddeviatie (SD) over de verschillscore ten opzichte van het gemiddelde berekend. Een apotheek scoort gemiddeld als zijn rekenkundig gemiddelde valt binnen de range van het rekenkundig gemiddelde plus of min een halve SD van de verschillscore. Dit noemen we de bovennorm en de ondernorm van het gemiddelde.

Om toeval uit te sluiten houdt CZ daarnaast per apotheek rekening met de omvang van de aantallen van de indicator. Hiervoor rekent CZ met een Betrouwbaarheidsinterval (BI) per indicator van 95% rondom de bovennorm en de ondernorm. De SD per prescriptie indicator wordt, voor iedere apotheek, berekend in relatie tot de boven- en ondernorm op basis van een BI van 95% met de volgende formule:

Betrouwbaarheidsinterval rondom de bovennorm:

$$SD1 = \sqrt{P1 \times (1-P1)} \text{ gedeeld door } N$$

$$N = \text{aantal (DDD's of patiënten) per indicator voor betreffende apotheek}$$

$$P1 = \text{bovennorm}$$

Betrouwbaarheidsinterval rondom de ondernorm:

$$SD2 = \sqrt{P2 \times (1-P2)} \text{ gedeeld door } N$$

$$N = \text{aantal (DDD's of patiënten) per indicator voor betreffende apotheek}$$

$$P2 = \text{ondernorm}$$

$$\text{CZ-bovennorm per indicator} = \text{CZ gemiddelde} + 0,5 \times \text{CZ standaarddeviatie}$$

$$\text{CZ-ondernorm per indicator} = \text{CZ gemiddelde} - 0,5 \times \text{CZ-standaarddeviatie}$$

Betrouwbaarheidsinterval rondom boven- en ondernorm per apotheek:

- CZ bovennorm +/- 1,96 x SD1 apotheek
- CZ ondernorm +/- 1,96 x SD2 apotheek

Bij geringe aantallen (DDD's of patiënten) kan het voorkomen dat de range van het statisch gemiddelde zo breed is dat het rekenkundig gemiddelde van de indicator altijd binnen deze range valt. De apotheek scoort voor de betreffende PI dan gemiddeld voor de 1-, 2-, 3-, 4-, 5- classificatie terwijl het rekenkundig gemiddelde van de indicator onder of boven het rekenkundig CZ-gemiddelde kan liggen.

Zorg die verder gaat